

Regjeringen.no

Valg av eldreråd

Artikkel | Sist oppdatert: 09.09.2019 | Kommunal- og moderniseringsdepartementet
(<http://www.regjeringen.no/no/dep/kmd/id504/>)

Prosessen med å få valgt et nytt råd bør starte tidlig.

Foto: Colourbox

Forslag til kandidater

Prosessen med å få valgt et nytt råd bør starte tidlig. Kommunen gir informasjon til organisasjoner som representerer eldre om at de har rett til å foreslå medlemmer til rådet. Dette bør gjøres i god tid før valget, slik at organisasjonene får tid til å foreslå aktuelle kandidater til eldrerådet.

Lokalt kan det være en rekke ulike organisasjoner som representerer eldre og ulike typer frivillige organisasjoner og foreninger som driver aktivt arbeid blant eldre. Kommunen bør ha oversikt over aktuelle organisasjoner og foreninger som kan få muligheten til å foreslå medlemmer til eldrerådet. Eksempler på landsomfattende organisasjoner som representerer eldre er Pensjonistforbundet, Senior Norge, Seniornett, Forsvarets seniorforbund og Landslaget for offentlige pensjonister. Det er organisasjoner som representerer eldre som har rett til å foreslå kandidater, men andre kan også sende inn forslag.

Før en organisasjon foreslår en kandidat, bør de ha gitt vedkommende tilstrekkelig med informasjon om hva vervet som rådsmedlem vil innebære og forsikret seg om at vedkommende er motivert for oppgaven. Organisasjonen bør begrunne sine forslag til kandidater med f.eks. kandidatens interessefelt og kompetanse.

Eksempel – hvordan nå ut til organisasjoner

Hvem velger eldrerådet?

Kommunestyret og fylkestinget velger eldrerådet. Kommunestyret og fylkestinget beslutter både sammensetningen av rådet og hvor mange medlemmer rådet skal ha.

Når velges nytt eldreråd?

Valgperioden for eldrerådet er inntil fire år. Nytt eldreråd skal velges hver høst etter at kommunestyre- og fylkestingsvalget er gjennomført. Kommunestyre- og fylkestingsvalget skal holdes i september hvert fjerde år.

Etter at valgoppgjøret i kommunestyret- og fylkestingsvalget er avsluttet, skal det nyvalgte kommunestyret og fylkestinget ha et konstituerende møte. Eldrerådet kan bli valgt på det første møtet, men det er det ikke krav om. Dersom eldrerådet ikke velges på det første møtet til nytt kommunestyre eller fylkesting, utvides funksjonstiden til de sittende rådene. Utvidelsen av funksjonstiden gjelder ikke lenger enn til årsskiftet. Dette betyr at kommunestyret og fylkestinget må ha valgt et nytt råd innen årsskiftet det året det er kommunestyre- og fylkestingsvalg. Det er imidlertid en fordel at eldrerådet velges så tidlig som mulig, slik at det nye rådet kan komme i gang med sitt arbeid.

Hvem kan velges og hvordan skal eldrerådet være sammensatt?

Eldrerådet bør være bredt sammensatt og bestå av personer med ulik erfaring og bakgrunn. Det er kommunestyret og fylkestinget som skal velge eldrerådet. Det er dermed kommunestyret og fylkestinget som har ansvaret for å sikre bredden i representasjonen.

Eldrerådet skal representere interessene til eldre i kommunen. Utgangspunktet er dermed at enhver eldre person kan velges til å sitte i rådet. Det er imidlertid noen krav til sammensetningen av rådet. Flertallet av medlemmene i eldrerådet skal på valgtidspunktet ha fylt 60 år. Dette innebærer at også personer under 60 år kan velges, så lenge flertallet av medlemmene i rådet har fylt 60 år. Pårørende til eldre kan dermed også velges til å sitte i eldrerådet.

Dersom eldrerådet skal bestå av inntil tre medlemmer, er det krav om at begge kjønn er representert. Dersom rådet skal bestå av fire medlemmer eller flere, er det krav om at hvert kjønn er representert med minst 40 prosent.

Det er ikke krav om at en må være folkeregistrert som bosatt i kommunen eller i en av kommunene i fylket, for å kunne velges til å sitte i eldrerådet. For valg av medlemmer til rådene gjelder dermed ikke valgbarhetskravene i kommuneloven.

Flere steder har man gode erfaringer med å ha et kommunestyremedlem med i rådet. En "politikerrepresentant" vil kunne styrke kontakten mellom rådet og kommunestyret og kommunale utvalg. Som medlem av rådet vil denne personen representere eldre i kommunen eller fylket.

Personer som har vært valgt som rådsmedlem tidligere, kan velges til å sitte i rådet på nytt. Det er ingen grense i kommuneloven for hvor mange ganger et medlem kan velges.

Når det foreslås kandidater til rådet, er det en fordel om det også er med en begrunnelse for valget med informasjon om for eksempel alder, yrkeserfaring, interessefelt og annen kompetanse som vedkommende kan bringe inn i rådet.

§ 5-12.Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom (Lovdata) (<https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83/§5-12>)

§ 7-6.Valgoppgjør ved forholdsvalg (Lovdata) (<https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83/§7-6>)

§ 7-7.Avtalevalg (Lovdata) (<https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83/§7-7>)

Antall medlemmer av eldrerådet

Kommunestyret og fylkesting bestemmer hvor mange medlemmer eldrerådet skal. Rådet må ha tilstrekkelig antall medlemmer til at eldrerådet kan utføre sine oppgaver som rådgivende organ.

Hvordan gjennomføres valget i kommunestyret og fylkestinget

Kommunestyret i kommunen og fylkestinget i fylket velger eldrerådet. Kommunestyret og fylkestinget tar utgangspunkt i de personene som er foreslått, men kan også velge andre personer til rådet.

Valget av medlemmene til rådet gjennomføres etter reglene i kommuneloven. Det nye rådet trer i funksjon så snart det er valgt.

- § 5-12.Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom (Lovdata) (<https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83/§5-12>)
- § 7-1.Konstituerende møte i kommunestyret og fylkestinget (Lovdata) (<https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83/§7-1>)

Nærmere om valg av medlemmer til rådet

Unntaksregel om felles råd

Hovedregelen er at det skal opprettes separate råd for eldre og råd for personer med funksjonsnedsettelse i alle kommuner og fylkeskommuner. Det følger av forskriften om medvirkningsordninger at kommunen eller fylkeskommunen kan opprette ett felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse dersom det ut i fra lokale forhold er nødvendig.

Muligheten for felles råd er en unntaksregel for de tilfeller hvor det er nødvendig med felles råd, fordi det er vanskelig å etablere separate råd ut fra lokale forhold. For eksempel i mindre kommuner kan det være vanskelig å finne tilstrekkelig antall medlemmer til å opprette to separate råd. Eldre og personer med funksjonsnedsettelse har ikke alltid sammenfallende interesser og saksfeltet for felles råd kan bli stort. Hovedregelen er derfor separate råd. Organisasjoner for eldre og organisasjoner for personer med funksjonsnedsettelse og etablerte råd for eldre og for personer med funksjonsnedsettelse i kommunen eller fylket, skal høres før kommunestyret eller fylkestinget avgjør om det skal opprettes ett felles råd. Felles råd kun kan opprettes dersom det ut i fra lokale forhold er nødvendig.

§ 4.Felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse (Lovdata)
(<https://lovdata.no/forskrift/2019-06-17-727/§4>)

Kommuner med kommunedelsutvalg

Hvis kommunene har overført oppgavene som gjelder eldre til et kommunedelsutvalg, kan det etableres et eldreråd i alle kommunedelene. Kommunedelsutvalget ivaretar da kommunestyrets rettigheter og plikter overfor rådene. Hvis oppgavene er overført til et kommunedelsutvalg, kan det også velges et sentralt eldreråd. Dersom kommunen har overført oppgavene som gjelder eldre til et kommunedelsutvalg, men ikke opprettet et eget eldreråd for kommunedelen, er det eldrerådet for kommunen som skal forelegges saker som behandles i kommunedelsutvalget. I større kommuner vil det være en klar fordel med eldreråd i hver kommunedel og et sentralt eldreråd.

§ 3.Sammensetning og organisering (Lovdata) (<https://lovdata.no/forskrift/2019-06-17-727/>

§3)

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

TEMA

Kommunalrett og kommunal inndeling

RELATERT

- Veileder for eldreråd (<http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunalrett-og-kommunal-inndeling/veileder-for-eldrerad/id2666683/>)
- Hva er et eldreråd? (<http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunalrett-og-kommunal-inndeling/veileder-for-eldrerad/hva-er-et-eldrerad/id2666685/>)
- Oppstart av et nytt eldreråd (<http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunalrett-og-kommunal-inndeling/veileder-for-eldrerad/oppstart-av-et-nytt-eldrerad/id2666687/>)
- Hvordan eldrerådet arbeider (<http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunalrett-og-kommunal-inndeling/veileder-for-eldrerad/hvordan-radet-arbeider/id2666688/>)
- Eldrerådsmedlemmers oppgaver (<http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunalrett-og-kommunal-inndeling/veileder-for-eldrerad/radsmedlemmers-oppgaver/id2666689/>)

- Oppgavene til administrasjonen (<http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunalrett-og-kommunal-inndeling/veileder-for-eldrerad/oppgavene-til-administrasjonen/id2666690/>)

^ Til toppen

Ansvarlig for Kommunal- og moderniseringsdepartementets sider:

Ansvarlig redaktør: Kjersti Bjørgo

Nettredaktør: Ann Kristin Lindaas

Tlf. 22 24 90 90

E-post: postmottak@kmd.dep.no

Ansatte i KMD: [Depkatalog](#)

Organisasjonsnummer: 972 417 858